

А. В. Степанченко

здобувач Науково-дослідного інституту публічного права

ORCID ID: 0009-0006-4722-3967

ВЗАЄМОДІЯ ПІД ЧАС РОЗСЛІДУВАННЯ НЕЗАКОННОГО ВИКОРИСТАННЯ З МЕТОЮ ОТРИМАННЯ ПРИБУТКУ ГУМАНІТАРНОЇ ДОПОМОГИ, БЛАГОДІЙНИХ ПОЖЕРТВ АБО БЕЗОПЛАТНОЇ ДОПОМОГИ

Ефективне розслідування незаконного використання з метою отримання прибутку гуманітарної допомоги, благодійних пожертв або безоплатної допомоги є результатом погоджених, спільних дій правоохоронних органів та їх представників.

У результаті дослідження виокремлено такі загальні ознаки взаємодії: відповідність кримінальному процесуальному законодавству; полягає в узгодженій діяльності, співробітництві; здійснюється у найбільш доцільний і раціональний спосіб; поєднує різні способи, методи і прийоми реалізації поставлених завдань (слідчі (розшукові), негласні слідчі (розшукові) дії, інші процесуальні дії та непроцесуальні заходи).

Виходячи із проведених досліджень, акцентовано увагу на питаннях взаємодії під час розслідування незаконного використання з метою отримання прибутку гуманітарної допомоги, благодійних пожертв або безоплатної допомоги на таких рівнях: підрозділу та відомства.

Виокремлено форми взаємодії слідчого та оперативного співробітника під час розслідування незаконного використання з метою отримання прибутку гуманітарної допомоги, благодійних пожертв або безоплатної допомоги: діяльність у складі слідчо-оперативних груп (відповідно до функціонально-цільового призначення, а саме: для проведення слідчих (розшукових) дій, розкриття кримінальних правопорушень під час добового чергування, розкриття і розслідування конкретного кримінального правопорушення); виявлення кримінальних правопорушень, пов'язаних із сферою реалізації благодійної діяльності; спільне проведення слідчих (розшукових), негласних слідчих (розшукових) дій, інших процесуальних дій та непроцесуальних заходів; виконання доручень слідчого; обмін інформацією та ін.

Взаємодія суб'єктів повинна відповідати таким вимогам: реалізовуватися з дотриманням нормативно-правових актів, відповідно до «духу» і «букви» закону; бути узгодженою між суб'єктами взаємодії (щодо учасників, поставлених завдань і особливостей їх досягнення, термінів проведення заходів); забезпечувати керівну й організуючу роль слідчого; проводитися з урахуванням особливостей слідчих ситуацій, за дотримання криміналістичних рекомендацій. Також успіх взаємодії залежить від активності та ініціативності її учасників, за атмосфери поваги та ділового співробітництва.

Ключові слова: кримінальне провадження, слідчий, оперативний працівник, доручення.

Постановка проблеми та її актуальність.

Ефективне розкриття та розслідування кримінальних правопорушень, пов'язаних із незаконним використанням з метою отримання прибутку гуманітарної допомоги, благодійних пожертв або безоплатної допомоги, за нинішніх умов є результатом погоджених, спільних дій правоохоронних органів та їх представників. Питання організації й тактики взаємодії за даних умов вимагають ретельної дослідницької уваги.

До розслідування кримінальних правопорушень, пов'язаних із незаконним використан-

ням з метою отримання прибутку гуманітарної допомоги, благодійних пожертв або безоплатної допомоги, залучається широке коло правоохоронних органів. Безпосередньо підслідність кримінальних правопорушень за ст. 201-2 КК України віднесена до органів досудового розслідування Національної поліції України. Однак, враховуючи складний механізм реалізації протиправної діяльності, до процесу розслідування кримінальних правопорушень, пов'язаних із незаконним використанням з метою отримання прибутку гуманітарної допомоги, благодійних

пожертв або безоплатної допомоги, у межах своєї компетенції, долучаються органи досудового розслідування Бюро економічної безпеки (БЕБ), Національне антикорупційне бюро України (НАБУ), Державне бюро розслідувань (ДБР).

Вказані обставини обумовлюють проведення комплексного дослідження, що враховуватиме особливості взаємодії за умови розслідування незаконного використання з метою отримання прибутку гуманітарної допомоги, благодійних пожертв або безоплатної допомоги на сучасному етапі розвитку України.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Питання взаємодії слідчих та інших компетентних суб'єктів під час розслідування кримінальних правопорушень викладені у працях сучасних учених, зокрема: Г.П. Власової, В.Г. Дрозд, М. А. Погорецького, Д.Б. Сергєєвої, О. В. Таран, Ю. М. Чорноус, В. М. Шевчука, В. Ю. Шепітька та ін. Проблематику розслідування кримінальних правопорушень, пов'язаних із незаконним використанням з метою отримання прибутку гуманітарної допомоги, благодійних пожертв або безоплатної допомоги, висвітлено у монографічному дослідженні: В.М. Шевців «Методика розслідування незаконного використання з метою отримання прибутку гуманітарної допомоги, благодійних пожертв або безоплатної допомоги (Харків, 2023) [1]. Однак, питання взаємодії слідчого із іншими компетентними суб'єктами – безпосередньо не розглядалося, що і обумовило вибір тематики наукового дослідження.

Мета статті. Розкрити зміст, напрями і форми реалізації взаємодії під час розслідування незаконного використання з метою отримання прибутку гуманітарної допомоги, благодійних пожертв або безоплатної допомоги.

Виклад основного матеріалу. Вбачається, що взаємодія – це система, яка має діяльнісний вираз, структурними елементами якої є взаємодіючі суб'єкти, відносини, що виникають у процесі їх спільної діяльності, об'єкт, суб'єкти, мета та завдання цієї діяльності.

Вивчення практичної діяльності щодо розслідування незаконного використання з метою отримання прибутку гуманітарної допомоги, благодійних пожертв або безоплатної допомоги дозволяє виокремити такі загальні ознаки взаємодії:

- відповідність кримінальному процесуальному законодавству;
- полягає в узгодженій діяльності, співробітництві;
- здійснюється у найбільш доцільний і раціональний спосіб;
- поєднує різні способи, методи і прийоми реалізації діяльності (слідчі (розшукові), негласні слідчі (розшукові) дії, інші процесуальні дії та непроцесуальні заходи).

Діяльність слідчого головним чином полягає у проведенні регламентованих кримінальним процесуальним законодавством слідчих (розшукових) дій, негласних слідчих (розшукових) та інших процесуальних дій, спрямованих безпосередньо на збирання і дослідження доказів. Однак, самостійно, без залучення допомоги інших компетентних практичних працівників, вирішити поставлені завдання неможливо.

Виходячи із проведених практичних досліджень, акцентуємо увагу на питаннях взаємодії під час розслідування незаконного використання з метою отримання прибутку гуманітарної допомоги, благодійних пожертв або безоплатної допомоги на кількох рівнях: підрозділу та відомства. Звісно, актуальними є питання взаємодії при розслідуванні даного кримінального правопорушення як на рівні держави, так і на міжнародному рівні, однак ця проблематика буде порушуватися за змістом наступних публікацій.

Взаємодія може реалізовуватися за участі різних компетентних суб'єктів, у тому числі оперативних працівників підрозділів різних відомств. Значною мірою така взаємодія буде реалізовуватися у складі слідчо-оперативних груп.

Л.Я. Гордін у межах дослідження сформував класифікацію слідчо-оперативних груп. У слідчій практиці використовуються слідчо-оперативні групи різних видів, які відрізняються: 1) за структурою; 2) за складом учасників (якісною і кількісною ознакою); 3) за відомчою приналежністю; 4) за часом функціонування; 5) за рівнем організації роботи; 6) за функціонально-цільовим призначенням (залежно від безпосередніх функцій, конкретних завдань і змісту діяльності) [2, с. 274].

Звернемо увагу на найбільш поширений вид взаємодії під час розслідування – у межах підрозділу.

Організована взаємодія слідчого з оперативно-розшуковими підрозділами забезпечує погодженість зусиль та єдність у вирішенні завдання розкриття і розслідування незаконного використання з метою отримання прибутку гуманітарної допомоги, благодійних пожертв або безоплатної допомоги, особливо за наявності кваліфікуючих ознак кримінального правопорушення: вчинених попередньою змовою групою осіб, або службовою особою з використанням службового становища, або у великому розмірі (ч. 2 ст. 201-2 КК України) [3]. Зазначена взаємодія, реалізована за загального керівництва слідчим, водночас не передбачає службової підпорядкованості взаємодіючих підрозділів. Взаємодія за таких умов реалізується згідно узгодженого плану, але кожен суб'єкт вирішує свої завдання. Така взаємодія має систематичний характер.

Вивчення теоретичних та емпіричних джерел дозволило виокремити такі форми реалі-

зації взаємодії під час розслідування незаконного використання з метою отримання прибутку гуманітарної допомоги, благодійних пожертв або безоплатної допомоги:

1. Взаємодія у межах підрозділу органу досудового розслідування. Вона може мати процесуальну і непроцесуальну форму виразу.

Передусім, мова йде про взаємодію із оперативними працівниками.

Процесуальні форми взаємодії, регламентовані чинним кримінальним процесуальним законодавством, здебільшого стосуються: передачі слідчому матеріалів про виявлені, шляхом проведення оперативно-розшукових заходів, ознаки правопорушення для вирішення питання про початок досудового розслідування; проведення слідчим процесуальних дій одночасно зі здійсненням оперативним підрозділом узгоджених оперативно-розшукових заходів; проведення оперативно-розшукових заходів у кримінальному провадженні з метою встановлення особи, яка вчинила злочин; виконання доручень слідчого щодо проведення слідчих (розшукових) та негласних слідчих (розшукових) дій; здійснення заходів щодо встановлення місцезнаходження підозрюваного, якого оголошено в розшук [4, с. 18–20]. До непроцесуальних форм взаємодії, відповідно належать заходи, які не передбачені у КПК, але на які є посилання у окремих відомчих нормативно-правових актах, та які фактично спрямовані на забезпечення ефективної узгодженості дій між підрозділами в процесі протидії злочинності: погоджене планування спільних слідчих, розшукових і оперативно-розшукових заходів; обмін взаємодіючих суб'єктів інформацією, що надходить за повідомленнями про вчинені й такі, що готуються, кримінальні правопорушення, а також з інших питань слідчої та оперативно-розшукової діяльності (зокрема, використання можливостей автоматизованих банків даних, криміналістичних та оперативно-довідкових обліків тощо); консультації; спільний аналіз причин і умов, що сприяють вчиненню кримінальних правопорушень, та обговорення можливості проведення профілактичних заходів; спільне використання техніки, засобів зв'язку і транспорту, що мають в своєму розпорядженні підрозділи; рекомендації тактики і методики розслідування при взаємодії [4, с. 18–20].

Як обґрунтовують А.В. Мирівська, Ю.Б. Комаринська, Л.Л. Патик, типовими різновидами процесуальної взаємодії при розслідуванні кримінальних правопорушень є [5, с. 448]:

1) Проведення оперативним підрозділом слідчих (розшукових) та негласних слідчих (розшукових) дій за дорученням слідчого, під час яких оперативні працівники користуються повноваженнями слідчого (ст. 40 і 41 КПК України) [6].

2) Надання допомоги слідчому при проведенні окремих слідчих (розшукових) дій, які потребують великого обсягу роботи або додаткових гарантій для осіб, які беруть у них участь;

3) Створення слідчо-оперативних груп для проведення слідчих (розшукових) дій (огляду місця події) та розслідування кримінальних правопорушень. Правовою основою даної діяльності є Інструкція з організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами Національної поліції України в запобіганні кримінальним правопорушенням, їх виявленні та розслідуванні 2017 року № 575 (далі – Інструкція) [7].

Також, у межах підрозділу, реалізується взаємодія із спеціалістом-криміналістом, співробітниками підрозділів превентивної діяльності та ін.

Так, згідно розд. II Інструкції «Організація взаємодії при надходженні до органу, підрозділу поліції заяв і повідомлень про кримінальні правопорушення та реагуванні на них», слідчо-оперативні групи (далі – СОГ) створюються при чергових частинах органів та підрозділів поліції. Склад цих груп формується з числа працівників поліції відповідно до графіка чергування, затвердженого керівником органу, підрозділу поліції та погодженого з керівником органу досудового розслідування (дізнання). До складу СОГ включаються слідчий (дізнавач), працівник оперативного підрозділу, спеціаліст-криміналіст, а також (за необхідності) кінолог зі службовим собакою. Слідчий є старшим СОГ, а в разі включення до складу СОГ замість слідчого дізнавача старшим СОГ є дізнавач. Завданням СОГ є виявлення, фіксація, вилучення та пакування слідів кримінального правопорушення, речових доказів, встановлення свідків та потерпілих, з'ясування обставин кримінального правопорушення, що мають значення для всебічного, повного і неупередженого їх дослідження та встановлення осіб, які його вчинили (п. 5, п. 6 розд. II Інструкції) [7].

Відповідно до розд. IV Інструкції «Створення СОГ для досудового розслідування кримінальних правопорушень», для усебічного, повного і неупередженого досудового розслідування у складних та великих за обсягом кримінальних провадженнях, а також щодо тяжких та особливо тяжких злочинів, учинених в умовах неочевидності, кримінальних правопорушень, які набули суспільного резонансу або учинені на території декількох адміністративно-територіальних одиниць України, утворюються СОГ [7].

Важливо, що під час розслідування застосовуються слідчо-оперативні групи відповідно до їх функціонально-цільового призначення:

а) чергові, які створюються при чергових частинах для розкриття та розслідування злочинів, що вчинюються протягом доби (чергова або змінна СОГ);

б) які створюються для проведення однієї об'ємної і складної слідчої дії або окремої тактичної операції;

в) які створюються для розкриття і розслідування конкретного злочину;

г) спеціалізовані які створюються для розкриття та розслідування певної категорії злочинів;

д) зональні, які створюються для розкриття та розслідування злочинів, що вчиняються на певній території чи певному об'єкті [2, с. 277-278].

Аналіз емпіричних джерел засвідчив, що у практичній діяльності під час розслідування незаконного використання з метою отримання прибутку гуманітарної допомоги, благодійних пожертв або безоплатної допомоги, використовуються такі основні види слідчо-оперативних груп відповідно до їх функціонально-цільового призначення:

- які створюються для проведення однієї об'ємної і складної слідчої (розшукової) дії (огляд місця події, обшук) або тактичної операції (вважають 87,5% опитаних слідчих);

- які створюються для розкриття і розслідування конкретного кримінального правопорушення (83,3% слідчих);

- чергові, які створюються при чергових частинах для розкриття та розслідування злочинів, що вчиняються протягом доби (чергова або змінна СОГ) (86,1% слідчих).

Наступні дослідження надали підстави підсумувати, що у межах підрозділу органу досудового розслідування під час кримінального провадження щодо незаконного використання з метою отримання прибутку гуманітарної допомоги, благодійних пожертв або безоплатної допомоги, були реалізовані такі форми взаємодії:

- діяльність у складі слідчо-оперативних груп (відповідно до функціонально-цільового призначення, а саме: для проведення слідчих (розшукових) дій; розкриття кримінальних правопорушень під час добового чергування; розкриття і розслідування конкретного кримінального правопорушення (100 % слідчих);

- виявлення кримінальних правопорушень, пов'язаних із незаконним використанням з метою отримання прибутку гуманітарної допомоги, благодійних пожертв або безоплатної допомоги (65,3 % слідчих);

- спільне переведення слідчих (розшукових), негласних слідчих (розшукових) дій, інших процесуальних дій та непроцесуальних заходів (87,5 % слідчих);

- виконання доручень слідчого (98,6 % слідчих);

- обмін інформацією (100 % слідчих) та ін.

Слід підкреслити значення взаємодії, яка реалізується на міжвідомчому рівні, між практичними підрозділами різних правоохоронних органів.

Наразі, відповідно до статті 216 КПК України [6], підслідність кримінального правопо-

рушення, передбаченого ст. 201-2 КК України «Незаконне використання з метою отримання прибутку гуманітарної допомоги, благодійних пожертв або безоплатної допомоги» віднесена до слідчих органів Національної поліції України, які здійснюють досудове розслідування вказаних кримінальних правопорушень. Відповідно до п. 6 ч. 1 ст. 23 Закону України «Про Національну поліцію», поліція відповідно до покладених на неї завдань «здійснює досудове розслідування кримінальних правопорушень у межах визначеної підслідності» [7].

Станом на початок травня 2023 року Національна поліція України повідомила, що з початку повномасштабного вторгнення російської федерації на територію України слідчими підрозділами поліції розпочато досудове розслідування в 746 кримінальних провадженнях за фактами незаконних дій з гуманітарною допомогою, благодійними жертвами та безоплатною допомогою. У вчиненні 157 кримінальних правопорушень зазначеної категорії 135 особам повідомлено про підозру, обвинувальні акти в 57 таких кримінальних провадженнях направлено до суду. Стан виявлення, розкриття та розслідування таких кримінальних проваджень перебуває на контролі керівництва Національної поліції України (п. 7 Постанови) [9].

Свою чергою, детективи Бюро економічної безпеки [10] здійснюють досудове розслідування кримінальних правопорушень підслідних БЕБ, що пов'язані з гуманітарною допомогою. Йдеться про недостовірне декларування шляхом безпідставного застосування преференцій та пільг передбачених законодавством. Також трапляються випадки реєстрації на підставних осіб благодійних організацій, документів (гарантійних листів), які подаються митним органам при ввезенні вантажів під виглядом гуманітарної допомоги чи ввезення в Україну транспортних засобів під виглядом благодійної допомоги, які надалі реалізуються за готівкову тощо («Шахрайство з фінансовими ресурсами» та ін.) [11].

Бюро економічної безпеки України відзначає, що з початку повномасштабного вторгнення російської федерації на територію України виявлення та розслідування кримінальних правопорушень у сфері отримання, розподілу, транспортування, зберігання, використання за цільовим призначенням гуманітарної та іншої допомоги визначено одним із пріоритетних напрямів його діяльності (п. 10 Постанови) [9].

Національне антикорупційне бюро України [12] наголосило, що відповідно до пункту 7 висновків Тимчасової слідчої комісії керівництвом взято на контроль досудове розслідування у кожному кримінальному провадженні щодо можливих протиправних дій із гуманітарною допомогою (п. 12 Постанови) [9].

Державне бюро розслідувань [13] зазначило, що станом на 05.05.2023 його слідчі здійснювали розслідування у 61 кримінальному провадженні щодо фактів, зазначених у попередньому звіті Комісії (Висновки Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування можливих порушень законодавства України у сфері отримання, розподілу, транспортування, зберігання, використання за цільовим призначенням гуманітарної та іншої допомоги, а також неефективного використання державного майна, яке може бути використане для тимчасового розміщення внутрішньо переміщених осіб та забезпечення інших потреб держави. Додаток до Постанови Верховної Ради України від 11 квітня 2023 року № 3044-IX [13]). У провадженні слідчих Державного бюро розслідувань перебуває 29 кримінальних проваджень зазначеної категорії, з них в одному оголошено про підозру, одне провадження зупинено. Повідомлено про підозру у вчиненні кримінальних правопорушень 14 особам. До суду направлено сім обвинувальних актів щодо восьми осіб [9].

Таким чином, до розслідування кримінальних правопорушень, пов'язаних із незаконним використанням з метою отримання прибутку гуманітарної допомоги, благодійних пожертв або безоплатної допомоги, залучається широке коло правоохоронних органів. Безпосередньо підслідність кримінальних правопорушень за ст. 201-2 КК України віднесена до Національної поліції України. Однак, до враховуючи складний механізм реалізації протиправної діяльності, до процесу розслідування досліджуваного виду кримінальних правопорушень, у межах своєї компетенції, долучаються органи досудового розслідування БЕБ, НАБУ, ДБР.

Тому увага суспільства, державних органів, правоохоронних органів, міжнародних організацій до проблематики – є гострою.

Висновки. Взаємодія суб'єктів під час незаконного використання з метою отримання прибутку гуманітарної допомоги, благодійних пожертв або безоплатної допомоги, повинна відповідати таким вимогам: реалізовуватися з дотриманням нормативно-правових актів, відповідно до «духу» і «букви» закону; бути узгодженою між суб'єктами взаємодії (щодо учасників, поставлених завдань і особливостей їх досягнення, термінів проведення заходів); забезпечувати керівну й організуючу роль слідчого; проводитися з урахуванням особливостей слідчих ситуацій, за дотримання криміналістичних рекомендацій. Також успіх взаємодії залежить від активності та ініціативності її учасників, за атмосфери поваги та ділового співробітництва.

Список використаної літератури:

1. Шевців В.М. Методика розслідування незаконного використання з метою отримання

прибутку гуманітарної допомоги, благодійних пожертв або безоплатної допомоги: монографія. Вінниця : ТВОРИ, 2023. 292 с.

2. Гордін Л.Я. Види слідчо-оперативних груп: порівняльна характеристика. *Університетські наукові записки*. 2006. №2 (18). С. 274-278. <https://old.univer.km.ua/visnyk/1089.pdf>
3. Кримінальний кодекс України : Закон України від 05 квіт.2001 р. № 2341-III. *Верховна Рада України* : [сайт]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>
4. Взаємодія слідчого з іншими підрозділами під час досудового розслідування: навч. посібник / Р. І. Благута, А. І. Кунтій, А. Я. Хитра. Львів: ЛьвДУВС. 2018. 204 с.
5. Мировська А.В., Комаринська Ю.Б. Патик Л.Л. Взаємодія слідчих та працівників оперативних підрозділів під час розслідування кримінальних правопорушень. *Юридичний науковий електронний журнал*. № 7/2024. С. 446-449. DOI <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2024-7/106>
6. Кримінальний процесуальний кодекс України : прийнятий 13 квіт. 2012 р. № 4651-VI. *Верховна Рада України* : [сайт]. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>
7. Про затвердження Інструкції з організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами Національної поліції України в запобіганні кримінальним правопорушенням, їх виявленні та розслідуванні : наказ Міністерства внутрішніх справ України від 7 лип. 2017 р. № 575. *Верховна Рада України* : [сайт]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0937-17#Text>
8. Про Національну поліцію : Закон України від 2 лип. 2015 р. № 580. *Верховна Рада України* : [сайт]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19>
9. Постанова Верховної Ради України. Про звіт Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування можливих порушень законодавства України у сфері отримання, розподілу, транспортування, зберігання, використання за цільовим призначенням гуманітарної та іншої допомоги, а також неефективного використання державного майна, яке може бути використане для тимчасового розміщення внутрішньо переміщених осіб та забезпечення інших потреб держави від 21 вересня 2023 року № 3395-IX. *Верховна Рада України* : [сайт]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3395-IX#Text>
10. Про Бюро економічної безпеки : Закон України від 28 січня 2021 року № 1150-IX. *Верховна Рада України* : [сайт]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1150-20#Text>
11. Кримінальна відповідальність за злочини, пов'язані з гуманітарною допомогою: представник БЕБ долучився до круглого столу. *Бюро економічної безпеки*. <https://esbu.gov.ua/news/kryminalna-vidpovidalnist-za-zlochyny-poviazani-z->

humdopomohoiu-predstavnyk-beb-doluchyvsiado-kruhloho-stolu

12. Про Національне антикорупційне бюро України : Закон України від 14 жовт. 2014 р. № 1698-VII. *Верховна Рада України* : [сайт]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1698-18#Text>.
13. Про Державне бюро розслідувань : Закон України від 12 листоп. 2015 р. № 794-VIII. *Верховна Рада України* : [сайт]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-19#Text>.
14. Висновки Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування можли-

вих порушень законодавства України у сфері отримання, розподілу, транспортування, зберігання, використання за цільовим призначенням гуманітарної та іншої допомоги, а також неефективного використання державного майна, яке може бути використане для тимчасового розміщення внутрішньо переміщених осіб та забезпечення інших потреб держави. Додаток до Постанови Верховної Ради України від 11 квітня 2023 року № 3044-IX. *Верховна Рада України* : [сайт]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3044-20#n14>

Stepanchenko A. V. Interaction during the investigation of illegal use for profit of humanitarian aid, charitable donations or free aid

Effective investigation of the illegal use for profit of humanitarian aid, charitable donations or free assistance is the result of coordinated, joint actions of law enforcement agencies and their representatives.

As a result of the study, the following general features of interaction were identified: compliance with criminal procedural legislation; consists of coordinated activities, cooperation; is carried out in the most expedient and rational manner; combines various methods, methods and techniques for implementing the tasks set (investigative (search), covert investigative (search) actions, other procedural actions and non-procedural measures).

Based on the research conducted, attention is focused on issues of interaction during the investigation of the illegal use for profit of humanitarian aid, charitable donations or free assistance at the following levels: unit and department.

The forms of interaction between an investigator and an operational officer during the investigation of the illegal use of humanitarian aid, charitable donations or free assistance for profit are identified: activity as part of investigative and operational groups (in accordance with the functional purpose, namely: to conduct investigative (search) actions, uncover criminal offenses during round-the-clock duty, uncover and investigate a specific criminal offense); detection of criminal offenses related to the scope of charitable activities; joint conduct of investigative (search) actions, covert investigative (search) actions, other procedural actions and non-procedural measures; execution of the investigator's instructions; exchange of information, etc.

The interaction of subjects must meet the following requirements: be implemented in compliance with regulatory legal acts, in accordance with the "spirit" and "letter" of the law; be coordinated between the subjects of interaction (regarding participants, tasks set and features of their achievement, timing of events); to provide a leadership and organizational role of the investigator; to be carried out taking into account the specifics of investigative situations, in compliance with forensic recommendations. Also, the success of interaction depends on the activity and initiative of its participants, in an atmosphere of respect and business cooperation.

Key words: criminal proceedings, investigator, operational officer, assignment.